

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VOORZITTER VAN DE IXe KAMER

A R R E S T

**nr. 240.891 van 5 maart 2018
in de zaak A. 223.536/IX-9155**

In zake: XXXX
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Wim De Brock
kantoor houdend te 9000 Gent
Pekelharing 4
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen:

de UNIVERSITEIT GENT
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Sofie Logie en Michelle Decruy
kantoor houdend te 8500 Kortrijk
Beneluxpark 27B
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

1. De vordering, ingesteld op 16 oktober 2017, strekt tot de schorsing van de tenuitvoerlegging van de beslissing van het bestuurscollege van de universiteit Gent van 1 september 2017 waarbij aan XXXX met ingang van 1 september 2017 de tuchtstraf van de terugzetting in graad wordt opgelegd.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een nota ingediend.

Eerste auditeur-afdelingshoofd Diane Mareen heeft een verslag opgesteld.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 19 februari 2018.

Kamervoorzitter Geert Van Haegendoren heeft verslag uitgebracht.

De verzoekende partij, advocaat Wim De Brock, die verschijnt voor de verzoekende partij en advocaat Michelle Decruy, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur-afdelingshoofd Diane Mareen heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. Op 13 juli 2016 legt de rector van de UGent een tuchtverslag voor aan de tuchtcommissie voor het zelfstandig academisch personeel (ook: de ZAP-tuchtcommissie) met betrekking tot verzoeker, alsdan gewoon hoogleraar aan de UGent. De feiten die door de rector aan verzoeker ten laste worden gelegd, “voor zover (sterk vermoed te zijn) gepleegd”, worden “ernstig grensoverschrijdend gedrag, onethische gedragingen, machtsmisbruik en belangenconflicten” genoemd.

3.2. Op 3 april 2017 overweegt de ZAP-tuchtcommissie “dat de tenlasteleggingen van ernstig grensoverschrijdend gedrag, onethische gedragingen en een onoordeelkundige omgang met belangenconflicten bewezen zijn”. De commissie overweegt daarentegen dat “de tenlastelegging van machtsmisbruik de tuchtcommissie niet bewezen voor[komt]”. Aantijgingen van seksuele intimidatie

jegens studenten of personeelsleden worden door de tuchtcommissie voor onbewezen gehouden. Het staat voor de tuchtcommissie “op grond van de op dat punt niet concreet betwiste voorliggende getuigenissen en de op dat punt niet concreet betwiste schriftelijke verklaring van [X.]” wel vast dat verzoeker met drie vrouwelijke personen “met wie hij beroepshalve / professioneel een band had”, een affectieve of seksuele relatie gehad heeft en dat deze personen zich toen in een hiërarchische ondergeschikte relatie bevonden. Hoewel die relaties “een consensueel karakter” hadden, impliceren ze een grensoverschrijdend gedrag in hoofde van verzoeker in de zin dat verzoeker “in een hiërarchische context en dit bovendien zonder de nodige openheid of transparantie naar zijn professionele omgeving toe, waarbij de vrouwen in kwestie zich professioneel in een ondergeschikte relatie bevonden ten opzichte van [verzoeker] als leidinggevende respectievelijk docent, zodat [hij] zich in een machtspositie bevond en derhalve beïnvloeding en machtsmisbruik door [hem] mogelijk waren”. Het gebrek aan transparantie ziet inzonderheid erop dat verzoeker meermaals heeft nagelaten melding te maken van belangenconflicten ingevolge deze relaties.

De tuchtcommissie beslist “de tuchtstraf van de terugzetting in graad (te begrijpen als een terugzetting naar de graad die zich onmiddellijk onder de huidige graad van de betrokkene situeert) als passende tuchtsanctie te adviseren”.

Verzoeker gaat hiertegen in beroep.

3.3. Op 30 juni 2017 bevestigt de tuchtcommissie in hoger beroep “dat de nog betwiste feiten bewezen tuchtfeiten blijven”. Volgens haar heeft de ZAP-tuchtcommissie “terecht geadviseerd dat de tenlasteleggingen van ernstig grensoverschrijdend gedrag, onethische gedragingen en een onoordeelkundige omgang met belangenconflicten bewezen zijn in de zin zoals zij aangaf; dat de bewezen feiten tuchtfeiten zijn in hoofde van de tuchtrechtelijk vervolgte; dat de tenlastelegging van machtsmisbruik niet bewezen voorkomt”. Zij “[b]evestigt het

bestreden advies met deze wijziging dat onder de sanctie van terugzetting in graad moet begrepen worden de terugzetting in de graad van hoofddocent”.

3.4. Op 1 september 2017 bekrachtigt het bestuurscollege van de UGent het advies van de ZAP-tuchtcommissie in hoger beroep en legt het aan verzoeker als tuchtstraf de terugzetting in graad op naar de graad van hoofddocent, met ingang van 1 september 2017.

IV. Schorsingsvoorwaarden

4. Krachtens artikel 17, § 1, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State kan de schorsing van de tenuitvoerlegging slechts worden bevolen onder de dubbele voorwaarde dat de zaak te spoedeisend is voor een behandeling ervan in een beroep tot nietigverklaring en indien minstens één ernstig middel wordt aangevoerd dat de nietigverklaring van de akte of het reglement *prima facie* kan verantwoorden.

V. Spoedeisendheid

Uiteenzetting in het verzoekschrift

5. Verzoeker bespreekt in zijn inleidend verzoekschrift in één enkele rubriek hetgeen hij noemt “belang – het moeilijk te herstellen ernstig nadeel – de schorsing van de tuchtsanctie is uiterst urgent”.

In een eerste punt van de uiteenzetting gaat verzoeker in op de schade die hij stelt te ondervinden ingevolge de tuchtmaatregel. Die schade is volgens verzoeker te situeren “in het domein van waardeoordelen en ethische overwegingen” en het is daarom “moeilijk om direct bewijs voor de schade aan te leveren”. De zware tuchtsanctie roept een vermoeden op van een gebrek aan morele integriteit, eerlijkheid en betrouwbaarheid – zeker bij beschuldigingen van intimidatie en machtsmisbruik – die de fundamenteën van het wetenschappelijk

onderzoek aantasten, het gezag als leraar of de geloofwaardigheid van wetenschappelijke dienstverlening. Redelijkerwijze wordt deze tuchtsanctie door veel collega's en studenten begrepen als een bevestiging van de beschuldigingen van seksuele intimidatie en machtsmisbruik die in de media rondgingen.

Er werd door de UGent niet verder gecommuniceerd over de vermeende tuchtfeiten waardoor de ernst van de tuchtsanctie de indruk wekt dat het over bijzonder ernstige feiten gaat. Het beeld dat van verzoeker werd opgehangen in de media is dat van een pathologisch persoon die zijn macht misbruikt om vrouwen tot seksuele betrekkingen te dwingen, zonder enige zin voor integriteit en eerlijkheid. Lang wachten op een uitspraak ten gronde zou toelaten dat een dergelijk beeld zich verder vormt in de nationale en internationale academische wereld; dan wordt het onmogelijk dit nog te verzwakken of te veranderen. Er is reeds uitzonderlijk veel tijd verstreken tussen beschuldiging en uitspraak, ondertussen is een beeld gecreëerd dat eigenlijk verzoekers dood betekent als onderzoeker, onderwijzer en professor. Deze schade "is meer dan een moeilijk te herstellen ernstig nadeel": "[o]mdat het de integriteit van zijn persoon aantast, is het nadeel al niet meer herstelbaar". Meer tijd laten verstrijken is zekerheid creëren dat herstel onmogelijk wordt:

"Wat er gevraagd wordt, is niet de mogelijkheid om het nadeel te herstellen. Dat is al niet meer mogelijk. Er wordt gevraagd om de schade nog zo veel mogelijk te trachten te beperken."

In een tweede punt van zijn uiteenzetting stelt verzoeker dat het moeilijk te herstellen en ernstig nadeel ook te situeren is in de internationale academische gemeenschap. Het verschil in graad is in het buitenland nog belangrijker dan in België. In Nederland hebben alleen hoogleraren het recht om doctorandi te begeleiden, in de Angelsaksische wereld is het verschil in aanzien tussen *full professor* en *associate professor* of tussen professor en *senior lecturer* groot. Daardoor zal de terugzetting in graad sneller worden opgemerkt.

De graad van hoofddocent dient verzoeker nu ook op zijn visitekaartjes te vermelden en bij de publicatie van zijn wetenschappelijke artikelen,

lezingen of deelname aan conferenties. Eens verzoeker gezien wordt als schuldig aan vermeende feiten van seksuele intimidatie en machtsmisbruik, zal hij minder uitgenodigd worden op lezingen of om bij te dragen aan boeken, minder betrokken worden bij gemeenschappelijke onderzoeks- en samenwerkingsprojecten, minder vrouwelijke doctorandi onder zijn begeleiding hebben. Zijn zichtbaarheid zal dalen. Deze nadelen zijn onherstelbaar, een mogelijke nietigverklaring kan verzoeker niet terugbrengen naar de *status quo ante*. Deze elementen spelen een rol bij de voortzetting van de academische carrière en het opnieuw kandideren voor hoogleraar. Verzoeker stelt het voorbije academiejaar uitnodigingen te hebben gekregen maar dat dit de jaren voordien heel anders lag toen hij een succesvol onderzoeker en begeleider was.

Naarmate de tijd vordert zal de schade vlug toenemen. Als onmiddellijk nadeel geldt dat verzoeker niet meer in aanmerking komt voor een aantal belangrijke administratieve functies zoals decaan, onderwijsdirecteur, onderzoeksdirecteur, vakgroepvoorzitter. De verkiezingen voor decaan zijn gepland voor maart-april 2018, de terugzetting in graad maakt het voor verzoeker onmogelijk zich ervoor kandidaat te stellen.

Beoordeling

6. Het komt er voor een verzoekende partij die beweert dat de zaak te spoedeisend is om de uitkomst van het annulatieberoep te kunnen afwachten, op aan om van die urgentie te overtuigen aan de hand van de concrete feiten die zij in haar vordering aanvoert. Dit houdt in dat het aan deze partij toevalt om aan haar zaak eigen, specifieke gegevens bij te brengen die *in concreto* aantonen waarom de nadelige gevolgen die een tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing voor haar persoonlijk veroorzaakt niet gedragen kunnen worden gedurende de gewone doorlooptijd van de annulatieprocedure en waarom de afloop van deze procedure bijgevolg niet kan worden afgewacht.

Die gegevens moeten door de verzoekende partij worden onderbouwd op een wijze die de rechter toelaat om ze te verifiëren, zodat hij kan aftoetsen of ze de beweerdde spoedeisendheid inderdaad verantwoorden. De spoedeisendheid van de zaak wordt niet vermoed, welke ook de aard van de bestreden beslissing is.

In beginsel mag alleen rekening worden gehouden met hetgeen in het verzoekschrift tot schorsing of de daarbij gevoegde stukken wordt uiteengezet én gestaafd.

7. Zoals reeds is opgemerkt, argumenteert verzoeker in één enkel betoog tezamen zijn belang, een beweerd “moeilijk te herstellen ernstig nadeel” en “de schorsing van de tuchtsanctie is uiterst urgent”.

Dat verzoeker nadelen ondervindt van de tuchtsanctie en bijgevolg belang heeft bij zijn beroep en vordering, wordt niet betwist, maar toont geen spoedeisendheid aan. Verzoeker gaat er in zijn betoog in grote mate aan voorbij dat het hiervoor niet volstaat te wijzen op de nadelige gevolgen van de tenuitvoerlegging van de bestreden tuchtsanctie. Dit immers is één zaak, overtuigen waarom hij die nadelen niet kan verdragen totdat over de grond van de zaak uitspraak is gedaan, een andere.

Voor zover verzoeker in de uiteenzetting van de feiten die volgens hem de spoedeisendheid rechtvaardigen verwijst naar een “moeilijk te herstellen ernstig nadeel”, verliest hij uit het oog dat de voorwaarde van het moeilijk te herstellen ernstig nadeel als schorsingsvoorwaarde verlaten is sinds de hervorming van de procedure bij wet van 20 januari 2014 die in werking is getreden op 1 maart 2014. Thans staat ter beoordeling van de Raad van State een volkomen andere wettelijke voorwaarde – de spoedeisendheid – waarvan de wettelijke draagwijdte niet gelijk is aan die van de vereiste van ‘moeilijk te herstellen ernstig nadeel’.

8. Voor zover verzoeker over bepaalde nadelen betoogt dat ze reeds onherstelbaar zijn, kan de gevraagde schorsing – die enkel voor de toekomst uitwerking heeft – hem niet meer voorthelpen.

9.1. Dat een tuchtmaatregel aan de betrokkene reputatieschade berokkent, geldt voor alle personeelsleden die tegen hun wil door een tuchtsanctie worden getroffen en ze in afwachting van een uitspraak ten gronde moeten ondergaan. Elke tuchtmaatregel laadt op de betrokkene een odium, omdat de maatregel bij bepaling steunt op een of ander gegeven dat hem ongunstig wordt aangerekend.

Een schorsingsprocedure strekt er niet toe om élk moreel nadeel dat met een tuchtsanctie gepaard gaat versneld te kunnen ondervangen. De eventueel uit te spreken nietigverklaring verwijdt de tuchtsanctie met terugwerkende kracht uit het rechtsverkeer, zodat verzoeker geacht moet worden nooit gestraft te zijn geweest. De genoegdoening van een annulatiearrest wordt in beginsel ook geacht het morele nadeel te herstellen.

9.2. Verzoeker poogt de Raad ervan te overtuigen dat de hem opgelegde maatregel evenwel bijzonder grievend en kwetsend is, ingevolge de context waarin ze hem is opgelegd. Niet zozeer de strafmaatregel zélf, maar wel haar motieven zouden dus de spoedeisendheid moeten verantwoorden.

9.3. Verzoeker verwacht evenwel beschuldigingen met in aanmerking genomen tuchtfeiten.

Als bij studenten, collega's of andere derden een perceptie ontstaat dat de tuchtsanctie niet zou zijn opgelegd tot bestraffing van de voor bewezen gehouden tuchtfeiten, maar om andere redenen, dan vloeit dit niet voort uit de bestreden beslissing. Zoals de verwerende partij terecht opmerkt, stelt de tuchtbeslissing het negatieve beeld bij, dat mogelijk van verzoeker bestaat inzake machtsmisbruik en de seksuele sfeer. De tuchtoverheden hebben zowel in eerste

aanleg als in graad van beroep uitdrukkelijk de tenlasteleggingen van seksuele intimidatie en machtsmisbruik onbewezen genoemd en het consensueel karakter van de bewezen relaties zelfs als verzachtende omstandigheid aangemerkt.

Verzoeker vraagt met andere woorden dat de Raad van State ter verantwoording van de spoedeisendheid een doorslaggevend nadeel zou onderkennen door in de tuchtsanctie méér te lezen dan er staat, of zelfs te lezen wat ze expliciet tegenspreekt. Dit kan niet slagen.

10. Hetzelfde geldt voor het beeld dat volgens verzoeker in sommige media over hem wordt opgehangen – beeldvorming die voorts ruim aan de tuchtbeslissing of zelfs de start van de tuchtprocedure voorafgaat en dus zeker niet in de eerste plaats het gevolg is van de tenuitvoerlegging van de tuchtmaatregel.

11. Dat de verwerende partij niet verder communiceert over de bestreden beslissing kan verzoeker bezwaarlijk aanwenden als gegeven dat de indruk wekt dat het over bijzonder ernstige feiten gaat. Integendeel is deze steeds volgehouden houding van de verwerende partij er precies op gericht om de aandacht aan het gebeurde gegeven, niet nog te versterken.

12. Dat het verschil in graad in het buitenland nog belangrijker is dan in België, koppelt verzoeker niet aan een concrete hem gestelde vraag of bestaand gegeven. Verzoeker somt dit gegeven op met enkele andere neveneffecten die hij aan de tuchtmaatregel toeschrijft – de impact van nieuwe visitekaartjes en een aangepaste “bio”, mindere betrokkenheid bij diverse projecten, minder doctorandi – zonder evenwel duidelijk te maken waarom die nadelen een intensiteit vertonen waardoor in redelijkheid niet mag worden gevergd dat hij ze zou moeten verdragen totdat de procedure ten gronde haar beslag heeft gekregen. Een aantal van die nadelen is daarenboven eerder hypothetisch of voorwaardelijk of als een niet bewezen inschatting geformuleerd; verzoeker lijkt uit het oog te verliezen dat een vordering tot schorsing op elk ogenblik van de procedure mag worden ingeleid en dat de spoedeisendheid bijgevolg moet steunen op feiten die zich al hebben

gerealiseerd of zich in de nabije toekomst aantoonbaar of met een voldoende ernstige graad van waarschijnlijkheid zullen realiseren.

13. Waar verzoeker refereert aan het feit dat hij niet meer in aanmerking komt voor een aantal belangrijke administratieve functies, mag erop worden gewezen dat hij na een eventuele nietigverklaring deze functies weer kan ambiëren; verzoeker preciseert niet waarom het ondraaglijk is hiervoor het arrest ten gronde af te wachten.

Hij wijst in zijn verzoekschrift meer concreet enkel op de nakende verkiezing van decaan. Vooreerst zij opgemerkt dat deze functie niet permanent is, zodat na een nietigverklaring verzoeker alsnog zijn kans op verkiezing kan wagen. Verzoeker zet niet uiteen waarom precies deze kiesronde voor hem zo belangrijk zou zijn. Voorts dient vastgesteld dat het niet is omdat de bestreden beslissing is geschorst in haar uitvoering, dat ze niet meer zou bestaan. In dat opzicht overtuigt verzoeker niet dat een mogelijke schorsing hem op korte termijn veel baat zou bijbrengen.

14. Op de terechtzitting refereert verzoeker nog aan de deadline voor de Francqui-leerstoel. Het blijkt niet dat hij zijn ambities voor deze leerstoel en de weerslag van de tuchtmaatregel hierop niet reeds had kunnen verwerken in zijn schriftelijke uiteenzetting. Er wordt geen rekening mee gehouden.

15. Verzoeker heeft de spoedeisendheid niet genoegzaam aangetoond. Die vaststelling volstaat om de vordering af te wijzen.

VI. Anonimisering

16. Met toepassing van artikel 2 van het koninklijk besluit van 7 juli 1997 ‘betreffende de publicatie van de arresten en de beschikkingen van niet-toelaatbaarheid van de Raad van State’ vraagt verzoeker dat bij de publicatie van het arrest zijn identiteit niet wordt opgenomen.

Dit verzoek wordt ingewilligd.

BESLISSING

1. De Raad van State verwierpt de vordering.

2. Bij de publicatie van dit arrest door de Raad van State wordt de identiteit van de verzoekende partij niet bekendgemaakt.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 5 maart 2018, door de Raad van State, IXe kamer, samengesteld uit:

Geert Van Haegendoren,	kamervoorzitter,
bijgestaan door	
Vera Wauters,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Vera Wauters

Geert Van Haegendoren